

Il-maġija tal-passa tal-ħarifa

Dalwaqt jibda Settembru u għal dawk kollha li jhobbu josservaw l-għasafar f'Malta, il-ġimgħat li ġejjin se jġibu maġhom spetaklu fis-smewwiet hekk kif tibda bil-mod il-mod il-passa tal-ħarifa. Il-protagonisti ta' dan l-ispettaklu jkunu l-għasafar tal-priża li wħud minnhom diġà bdew il-passa tagħhom fuq Malta għalkemm iridu jgħaddu ftit tal-ġimgħat oħra qabel ma l-migrazzjoni tat-tajr tal-priża tilhaq il-milja tagħha. Minkejja f'dan, numru ta' għasafar oħra tal-passa diġà jistgħu jiġu osservati f'dan iż-żmien eċitanti tas-sena fosthom irsieset, kwakki, agretti, diversi speċi ta' Qerd in-Naħal u tajr ieħor iżgħar.

Probabbli rridu nistennew sa nofs Settembru biex ikollna l-ewwel maltempata u hekk kif jibda jinbidel it-temp, l-għasafar tal-priża li jkunu qed itiru minn fuq Sqallija jibdew jinżlu Malta. Ikun dakinhar li jintlaħaq il-qofol tal-istaġun tal-passa tal-ħarifa. Normalment f'dan iż-żmien naraw mijiet ta' Baġndan Aħmar u Kuċċard li jieqfu jfittxu fejn iqattgħu l-lejl. L-imsaġar tal-Buskett u l-widien taħt is-Salib tal-Għolja (Laferla Cross) fil-limiti tas-Sigġiewi jipprovdu l-aħjar xenarju għal dan l-ispettaklu tan-natura li jkun wieħed mill-isbaħ f'Malta hekk kif qtajja' mdaqqsas ta' dawn l-għasafar kbar tal-priża jingabru fis-sema, iduru fuq dawn l-inħawi. Bħala l-akbar bosk f'Malta u minħabba li jinsab fil-għoli, il-Buskett hu l-aktar post ideali biex f'dan il-perjodu tas-sena tgawdi dan l-ispettaklu. Ta' kuljum, hawnhekk, isiru osservazzjonijiet mill-*birdwatchers* lokali li jkunu qed jissorveljaw il-passa tal-ħarifa mit-tajr tal-priża f'Malta.

Imma kif u għaliex isseħħ il-passa tal-ħarifa f'Malta?

Kull sena fil-ħarifa ħafna tajr migratorju li jkun qed jaqsam il-Baħar Mediterran fi triqtu lejn l-Afrika jfittex kenn fil-Gzejjer Maltin wara li jkun qatta' s-sajf fl-Ewropa. L-għasafar tal-Ewropa jużaw tliet rotot principali biex jivvjagġaw bejn il-postijiet fejn ikunu bejtu fl-Ewropa u l-artijiet Afrikani fejn iqattgħu x-xitwa. Fil-Lvant jgħaddu minn fuq il-Bosforu, dawk tal-Punent ipassu minn fuq Ġibiltà u fiċ-ċentru tal-Mediterran jgħaddu minn fuq l-Italja, Sqallija u Malta. Dan ipogġi lil pajjiżna fuq waħda mir-rotot principali tal-passa ta' dawn il-kreaturi eċċezzjonali huma u jaqsmu mill-Ewropa lejn il-kontinent Afrikan. U għalhekk Settembru u Ottubru jkunu l-aħjar xhur biex wieħed jara lil dawn l-għasafar tal-passa f'Malta.

Ir-rotot li jsegwu l-għasafar tal-passa huma numerużi, u waqt li wħud minnhom huma sempliċi u faċilment jiġu identifikati, oħrajn huma kumplikati ferm. Id-differenzi fid-distanzi tal-vjaġġi, fiż-żmien meta l-għasafar jibdew il-vjaġġ, fil-veloċità huma u jtiru, fil-pożizzjoni ġeografika u fl-għażla tal-post fejn jieqfu biex ibejtu jew iqattgħu x-xitwa flimkien ma' ħafna fatturi oħra kollha jikkontribwixxu għal dan. Għalkemm ħafna drabi nikkunsidraw il-passa tal-għasafar bħala moviment bejn it-Tramuntana u n-Nofsinhar, l-ebda speċi mhi bħall-oħra u l-ebda speċi ma ssegwi l-istess triq mill-bidu sal-aħħar.

Fi ftit kliem, Malta għandha rwol importanti bħala gżira bir-rotta tal-passa tagħha u għandna nqisu lilna nfusna xxurtjati li matul ix-xhur li ġejjin se nkunu nistgħu nesperjenzaw is-sbuħija ta' dan il-fenomeno, b'għasafar bħall-Astun Iswed, l-Arpa, il-Kučċarda u l-Bagħdan Aħmar flimkien ma' xi spanjuletti, bisien, avultuni, isqra u ajkli...imma wkoll oħrajn bħall-Qerd in-Naħal u d-Daqquqa tat-Toppu u xi Ċikonja Sewda jew Ċikonja Bajda 'l hawn u 'l hemm jieqfu f'Malta waqt li jkunu qed jivvjaġġaw distanzi twal min-naħa ta' fuq tal-Ewropa lejn l-Afrika Ċentrali.

Din hija l-maġija tal-passa...żmien li qiegħed hemm biex jitgawda minn kulħadd. Għalhekk jekk għandek ftit ħin liberu, b'mod partikolari fl-ogħla partijiet ta' Malta, ħares 'il fuq u żomm għajnejk iffukati ħalli anke int tgawdi mill-ispettaklu tat-tajr tal-priza fi triqtu lejn l-Afrika!

TMIEM

Għal aktar informazzjoni, ikkuntattja lil:

Nathaniel Attard

BirdLife Malta Communications Manager

Tel: 2134 7645/6 Ext. 512

Cell: 9947 4705

Email: nathaniel.attard@birdlifemalta.org

Foloq utli:

Biex issir membru ta' BirdLife Malta

<http://birdlifemalta.org/become-member/>

Ritratti:

1. Bagħdan Aħmar fil-Buskett aktar kmieni din il-ġimgħa (Ritratt ta' Aron Tanti)
2. Astun Iswed fil-Buskett aktar kmieni din il-ġimgħa (Ritratt ta' Aron Tanti)
3. Qerd in-Naħal f'Għajn Riħana (Ritratt ta' Sean Bonello)